

## СТАНОВИЩЕ

От проф. Григори Григоров, научен ръководител на  
Докторанта Бисер Янков Лазаров НХА

Докторантурата на магистър Бисер Лазаров на тема 'Обучението на реставраторите по живопис – етика и мотивация, методи и жанрове,' е важно изследване и оригинален поглед в множеството дидактични проблеми при подготовката на реставраторите в НХА. Като преподавател по живопис в катедра реставрация от една страна и като дипломиран реставратор, работещ активно в тази област той достига до идеята за едно задълбочено проучване на връзката между живописиста като творчество и реставрацията на произведения на живописиста в своята дидактична дейност.

Известно е ,че за специалност реставрация на произведения на живописист – кавалетна, стенопис и полихромирана пластика се подбират кандидати,които имат нагласата и таланта на живописци така както за специалност, реставрация на скулптура и архитектурни детайли се подбират кандидат-студенти скулптури, за реставрация на графика и старопечат графици и т.н.

Докторантурата на Бисер Лазаров е насочена преди всичко към специалността реставрация на произведенията на живописиста , каквато е катедрата в НХА. Дисертационният труд е конструиран в пет глави със съответното въведение и заключение. Конструкцията и съдържанието на някои глави беше променяно многократно докато се стигне до стегнато извеждане на основната идея –значението на изучаването на живопис в учебния процес на реставраторите и подхода на преподавателя. Една от важните задачите , които си поставя докторанта в своята дисертация , по моя преценка , е да обоснове логично мотивацията и необходимостта на реставратора от методично обучение по живопис. Студентите трябва да се опитват сами да създават произведения на живописиста, да вникнат в творческия процес , а това ще им даде възможност при първи контакт с творбата, предмет на

реставрация, да усетят емоционално и технологично внушенията на автора и техните изкривявания следствие на видовете деструкции. Бисер Лазаров в своя труд обстойно третира тези проблеми в четвърта глава. Той разглежда основните жанрове в живописа като натюрморта, пейзажа, портрета, голо тяло и др. Намирам за интересно съпоставката и интерпретирането на класическия етюд от една страна и свободното третиране на поставената живописна задача. Целия дисертационен труд внушава и съвсем правилно, според мен, че обучението по живопис за реставраторите не цели толкова изграждането на живописци извън контекста на професията, а на живописци високо образовани, които са наясно с живописната творба независимо от автора, времето на създаване, материалите и техниките на изпълнение. Студентите и бъдещите реставратори трябва да умеят почти интуитивно да усещат връзката между материалите и техниката на изпълнение с въздействието и естетиката на живописната творба, на замисъла на автора. Това умение се придобива в различна степен именно при добро обучение по живопис.

Задачите и целите, които докторантът си поставя в началото на дисертацията, по мое дълбоко убеждение, са решени задълбочено и до известна степен оригинално.

Докторантурата на Бисер Лазаров намирам за твърде успешна и ценна за бъдещото преподаване в катедра „Реставрация” НХА не само по дисциплината живопис.

Препоръчвам на уважаемото жури да гласува положително за този труд.

Проф. Григори Григоров

07. октомври 2014г.  
София